

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W III KWARTALE 2009 R.

Wrocław, grudzień 2009 r.

Kwartalna informacja o aktywności ekonomicznej ludności w województwie dolnośląskim prezentuje dane dotyczące pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo, uzyskane z reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale 2009 r., w porównaniu z wynikami badań przeprowadzonych w II kwartale 2009 r. oraz III i IV kwartale 2008 r.

Podstawowym celem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** jest uzyskiwanie danych o wielkości i strukturze zasobów siły roboczej. Badanie przeprowadzane jest w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału, a uzyskane wyniki uogólniane są na populację generalną, przy wykorzystaniu danych pochodzących z bilansów ludności opracowanych na podstawie NSP 2002.

Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Nie są natomiast obejmowane osoby nieobecne w gospodarstwie domowym, jeżeli okres nieobecności faktycznej przekroczył 3 miesiące i jednocześnie całkowity czas nieobecności (faktycznej i planowanej) wynosi 12 miesięcy lub dłużej, o ile ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy.

Poza zakresem badania pozostają członkowie gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania, takich jak: hotele pracownicze, domy studenckie, internaty, koszary wojskowe, domy opieki społecznej, itp.

Podstawowym kryterium podziału ludności, z punktu widzenia aktywności ekonomicznej, na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały na własny rachunek lub pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów (przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy (powyżej 3 miesięcy w przypadku osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia)¹.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

¹ Od I kwartału 2006 r.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które wliczane są do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców,

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment* (ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej 1 pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

Do pracujących na własny rachunek zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji (od 2004 r.).

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu** pracy, na podstawie samooceny respondenta.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na płeć, miejsce zamieszkania, wiek, poziom wykształcenia).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) danej kategorii.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako procentowy udział liczby bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności aktywnej zawodowo danej kategorii.

Zbiorowość **osób niepełnosprawnych** została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej na podstawie kryterium prawnego, przyznanego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

W tablicach zawierających podział zbiorowości według wieku wyodrębniono osoby w wieku **produkcyjnym** według definicji stosowanej w polskiej statystyce (mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat) oraz według definicji Eurostatu (osoby w wieku 15—64 lata).

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

W niektórych tablicach sumy składników mogą nieznacznie się różnić od wielkości podanych w pozycjach „OGÓŁEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zaleca się ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby mniejsze niż 15 tys.

W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys. zostały zastąpione znakiem kropki (.), oznacza to, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Według danych BAEL w III kwartale 2009 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** liczyła w województwie dolnośląskim 1226 tys. osób, stanowiących 53,6% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w tym 1093 tys. pracujących i 133 tys. bezrobotnych), a zbiorowość **biernych zawodowo** – 1061 tys. (46,4%). Zatem, na każde 100 osób przypadało średnio 54 osoby aktywne zawodowo, czyli takie, które miały pracę lub jej poszukiwały oraz 46 osób biernych zawodowo, czyli takich, które nie miały pracy i jej nie poszukiwały. W kraju osoby aktywne zawodowo stanowiły 55,4% ogółu ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, a biernie zawodowo – 44,6%.

Pod względem wartości **współczynnika aktywności zawodowej** (tj. odsetka aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej) województwo dolnośląskie zajmowało 12. miejsce wśród pozostałych województw. Najwyższy poziom współczynnika aktywności zawodowej wystąpił w województwie mazowieckim – 59,8% (o 6,2 pkt. proc. wyższy niż w województwie dolnośląskim), a najniższy w województwie warmińsko-mazurskim (o 1,6 pkt. proc. mniej niż w dolnośląskim).

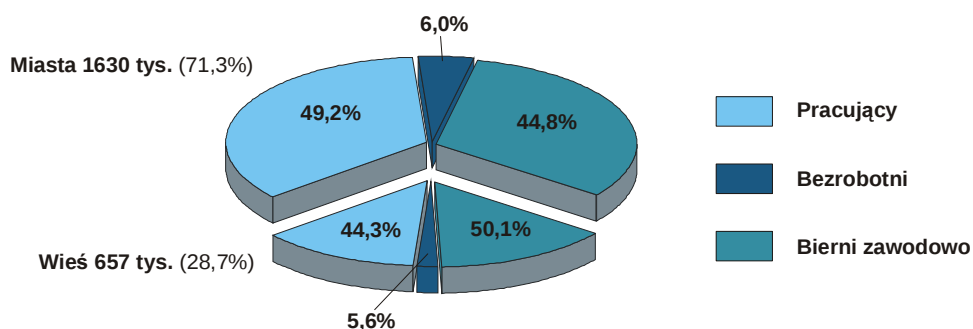
W porównaniu z II kwartałem 2009 r. w województwie dolnośląskim odnotowano nieznaczny spadek liczby aktywnych zawodowo – o 19 tys. osób, tj. o 1,5% oraz nieznaczny spadek liczby biernych zawodowo – o 9 tys. osób, tj. o 0,8%. W stosunku do III kwartału 2008 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 56 tys. osób (tj. o 4,4%), a liczba biernych zawodowo – o 74 tys. osób (tj. o 6,5%).

W III kwartale 2009 r. w miastach dolnośląskich było 898 tys. aktywnych zawodowo (na wsi 328 tys. osób) oraz 731 tys. biernych zawodowo (na wsi 329 tys. osób), czyli w ogólnej liczbie osób aktywnych zawodowo osoby z miast stanowiły 73,2%, natomiast w ogólnej liczbie biernych zawodowo stanowiły 68,9%. Współczynnik aktywności zawodowej w miastach był wyższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio: 55,1% i 49,9%, podczas gdy w kraju współczynnik ten był w miastach (55,1%) nieznacznie niższy niż na wsi (55,8%).

Na 100 osób aktywnych zawodowo przypadało w miastach 81 osób biernych zawodowo, podczas, gdy na wsi – 100 osób (w kraju 82 osoby i 79 osób).

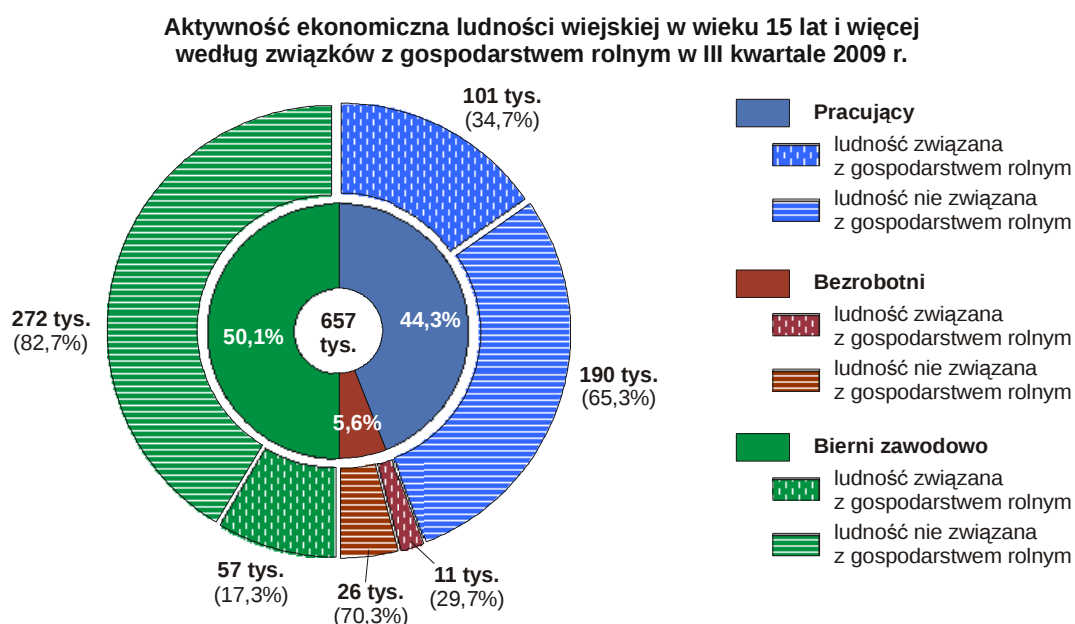
W porównaniu do II kwartału bieżącego roku w miastach populacja aktywnych zawodowo i biernych zawodowo utrzymała się na zbliżonym poziomie, natomiast na wsi odnotowano spadek aktywnych o 4,4% a biernych zawodowo 1,5%. W stosunku do sytuacji sprzed roku, w miastach i na wsi zarówno liczba aktywnych zawodowo, jak i biernych zawodowo uległa zmniejszeniu, przy czym szczególnie na wsi (odpowiednio o 12,8% i 9,1% a w miastach o 0,9% i 5,6%). W miastach współczynnik aktywności zawodowej wzrósł w tym okresie o 1,1 pkt. proc., natomiast na wsi zmniejszył się o 1,0 pkt. proc.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej
według miejsca zamieszkania w III kwartale 2009 r.

Na wsi zdecydowanie mniej osób było związanych z gospodarstwem rolnym (112 tys., tj. 34,1% ogółu populacji aktywnych zawodowo) niż nie związanych z gospodarstwem rolnym (65,9%). Na 100 osób aktywnych zawodowo związanych z gospodarstwem rolnym przypadały 193 osoby aktywne zawodowo nie związane z gospodarstwem rolnym. W przypadku osób związanych z gospodarstwem rolnym aktywność zawodowa była wyższa (współczynnik aktywności zawodowej wynosił 66,3%) niż w przypadku grupy osób nie związanych z gospodarstwem rolnym (44,3%). Zatem, średnio na każde 100 osób związanych z gospodarstwem rolnym przypadało 66 osób aktywnych zawodowo, czyli takich, które miały pracę lub jej poszukiwały oraz 34 osoby biernie zawodowo, czyli takie, które nie miały pracy i jej nie poszukiwały, natomiast na 100 osób nie związanych z gospodarstwem rolnym – 44 aktywne zawodowo i 56 biernych zawodowo.

W badanym okresie w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmniejszyła się zarówno zbiorowość osób aktywnych zawodowo związanych z gospodarstwem rolnym (o 18 tys., tj. o 12,8%), jak i zbiorowość osób nie związanych z gospodarstwem rolnym (o 30 tys., tj. o 13,8%).

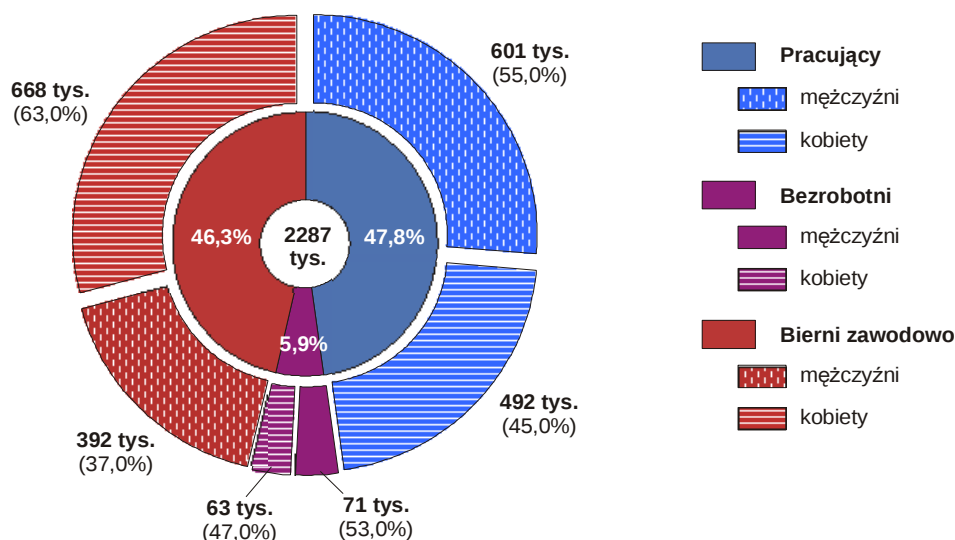

W ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej przeważały kobiety. Według danych BAEL w III kwartale 2009 r. w województwie dolnośląskim mieszkało 2287 tys. osób w wieku 15 lat i więcej, w tym 1064 tys. mężczyzn (46,5%) i 1223 tys. kobiet (53,5%). Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn wynosiła 159 tys. osób, a współczynnik feminizacji określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn kształtował się na poziomie 115. W ogólnej liczbie osób aktywnych zawodowo przeważali natomiast mężczyźni – (671 tys. osób) stanowiąc 54,7%; kobiet było 555 tys., czyli 45,3%. Nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet wynosiła 116 tys. osób, czyli na 100 mężczyzn przypadały 83 kobiety.

Podobnie jak w poprzednich kwartałach, wyraźnie wyższy **współczynnik aktywności zawodowej** wystąpił w populacji mężczyzn (63,1%) niż kobiet (45,4%). Zatem, w ogólnej liczbie mężczyzn w wieku 15 lat i więcej większość stanowiły osoby, które miały pracę lub jej poszukiwały (63,1%), a w ogólnej liczbie kobiet – osoby, które nie miały pracy i jej nie poszukiwały (54,6%). Na każdych 100 mężczyzn aktywnych zawodowo przypadało 58 biernych zawodowo, a na 100 kobiet aktywnych zawodowo – 120 biernych zawodowo.

Liczba aktywnych zawodowo mężczyzn zmniejszyła się z 683 tys. osób w II kwartale 2009 r. do 671 tys. osób w III kwartale 2009 r., tj. o 1,8%, a w porównaniu z III kwartałem 2008 r. zmniejszyła się o 3,9%. Liczba aktywnych zawodowo kobiet w porównaniu do poprzedniego kwartału była mniejsza o 1,2%, a w porównaniu do analogicznego kwartału 2008 r. była mniejsza o 4,8%.

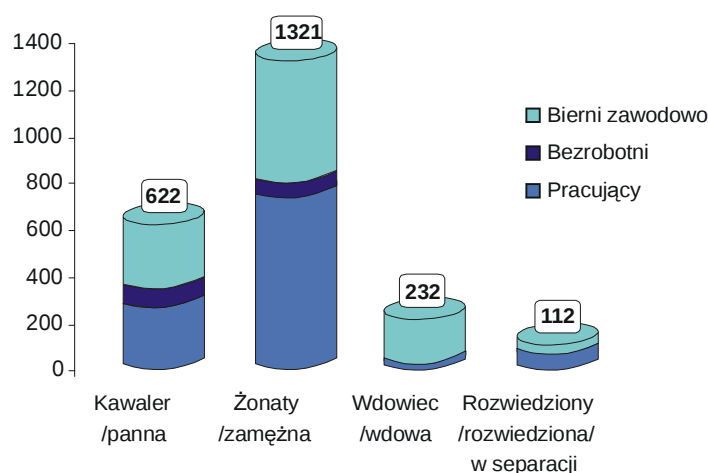
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci w III kwartale 2009 r.

Rozpatrując stan cywilny ludności w wieku 15 lat i więcej, najliczniejszą grupę wśród aktywnych zawodowo, (liczącą 790 tys. osób) stanowili żonaci mężczyźni i zamężne kobiety (64,4% ogółu aktywnych zawodowo). W populacji tej współczynnik aktywności zawodowej kształtował się na poziomie 59,8%.

Znaczący udział stanowili także kawalerowie i panny – łącznie 339 tys. osób (tj. 27,7%), w przypadku których współczynnik aktywności zawodowej wynosił 54,5%. Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano natomiast dla stosunkowo mało licznej grupy – osób rozwiedzionych (ew. w separacji) – 61,6%. Podobnie jak w poprzednich kwartałach, najniższy poziom współczynnika aktywności zawodowej stwierdzono w przypadku wdowców i wdów – 10,1%.

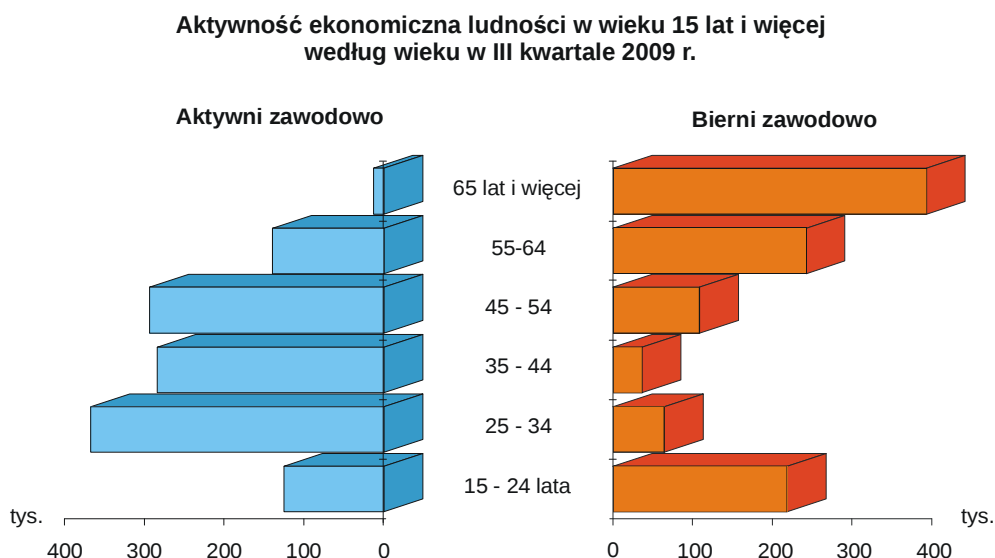
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w III kwartale 2009 r.

Według danych BAEL w III kwartale 2009 r. w województwie dolnośląskim było 1209 tys. osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym (98,6% ogółu aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej). W badanym okresie w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zbiorowość osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 54 tys. osób (tj. o 4,3%), a w stosunku do poprzedniego kwartału zmniejszyła się o 15 tys. osób (o 1,2%).

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym osiągnął w III kwartale 2009 roku poziom 70,8%, tj. o 1,9 pkt. proc. wyższy niż w III kwartale 2008 r. i o 1,2 pkt. proc. wyższy

niż II kwartale 2009 r. Na 100 osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym przypadało w badanym okresie 41 osób biernych zawodowo (w analogicznym okresie ubiegłego roku – 45 osób biernych zawodowo, a w poprzednim kwartale – 44 osób biernych zawodowo).

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową ludności (wiek badanych), najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata i 25-34 lata – odpowiednio: 88,8% i 85,2% (w poprzednim kwartale – 85,8% i 85,4%).

Najniższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (19,5%), w przypadku których na 100 osób aktywnych zawodowo przypadało 412 biernych zawodowo (w II kwartale 2009 r. – 398 biernych). Natomiast w wieku 35-44 lata i 25-34 lata na 100 osób aktywnych zawodowo przypadało odpowiednio 13 i 17 osób biernych zawodowo (w II kwartale 2009 r. po 17 biernych zawodowo).

W porównaniu do II kwartału br. liczba aktywnych zawodowo szczególnie zmniejszyła się wśród osób w wieku 45-54 lata (tj. o 10,6%), a wzrosła w młodszych grupach wieku – wieku 35-44 lata o (2,9%) i w wieku 25-34 lata (o 2,8%).

Według danych BAEL w III kwartale 2009 r. w województwie dolnośląskim mieszkało 514 tys. osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (22,5% ogółu osób w wieku 15 lat i więcej) oraz 616 tys. osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,9%), 239 tys. osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10,5%), 546 tys. osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (23,9%), 373 tys. osób z wykształceniem wyższym (16,3%). Zatem, średnio w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej co czwarta osoba była z wykształceniem zasadniczym zawodowym, również co czwarta – z gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego, a co szósta osoba – z wykształceniem wyższym.

Wśród aktywnych zawodowo, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pod względem poziomu wykształcenia również najwięcej osób było z wykształceniem zasadniczym zawodowym (374 tys. osób, tj. 30,5% ogółu) oraz policealnym i średnim zawodowym (356 tys. osób, tj. 29,0%). Najmniejszą liczebność stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (92 tys. osób, tj. 7,5% ogółu) oraz średnim ogólnokształcącym (116 tys. osób, tj. 9,5%). Osób z wykształceniem wyższym było 289 tys. – stanowiły 23,6%. Średnio w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo co trzecia osoba była z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co czwarta osoba – z wyższym

oraz co trzynasta – z gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Najwyższa wartość współczynnika aktywności zawodowej wystąpiła w zbiorowości osób z wykształceniem wyższym (77,5%), a najniższa w zbiorowości osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,9%). W ogólnej liczbie osób z wykształceniem wyższym zdecydowaną większość stanowiły osoby, które miały pracę lub jej poszukiwały (77,5%), a w ogólnej liczbie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym – osoby, które nie miały pracy i jej nie poszukiwały (82,1%). Wśród osób z wykształceniem wyższym średnio na 100 aktywnych zawodowo przypadało 29 biernych zawodowo, natomiast wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym na 100 aktywnych zawodowo przypadało 459 biernych zawodowo.

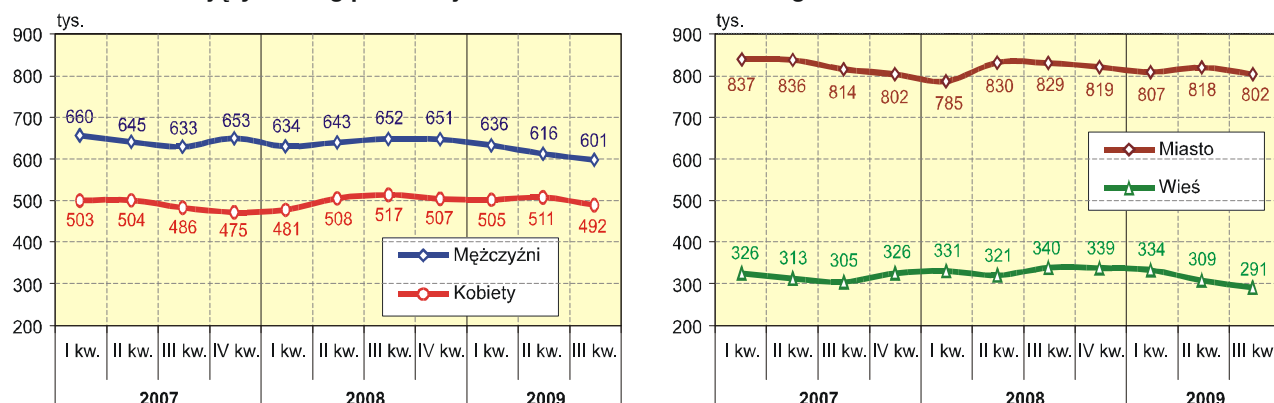
W porównaniu do III kwartału 2008 r. liczba aktywnych zawodowo szczególnie wzrosła wśród osób z wykształceniem wyższym (tj. o 9,9%), a zmniejszyła się – wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (tj. o 24,0%).

Pracujący

W III kwartale 2009 r. liczba **pracujących** według danych BAEL wyniosła w województwie dolnośląskim 1093 tys. osób i w porównaniu do poprzedniego kwartału była niższa o 33 tys. osób, tj. o 2,9%, a w porównaniu do III kwartału 2008 r. – niższa o 76 tys. osób, tj. o 6,5%. **Wskaźnik zatrudnienia** kształtował się w województwie dolnośląskim na poziomie 47,8% (tj. o 3,1 pkt. proc. niższym niż przeciętna wielkość w kraju) i była to najniższa wartość wśród pozostałych województw. Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (56,7%), czyli w przeliczeniu na 100 osób w wieku 15 lat i więcej przypadało na tym obszarze 57 pracujących (w województwie dolnośląskim 48 pracujących).

Spośród ogółu pracujących w województwie dolnośląskim 802 tys. osób to mieszkańcy miast, a ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 73,4% (o 11,8 pkt. proc. więcej niż w kraju). Liczba osób pracujących i mieszkających na wsi wyniosła 291 tys. osób (26,6% ogółu pracujących). W skali roku szczególnie zmniejszyła się liczba pracujących mieszkańców wsi – o 49 tys. osób, tj. o 14,4% (w miastach o 27 tys., tj. 3,3%).

Pracujący według płci i miejsca zamieszkania oraz według kwartałów w latach 2007-2009

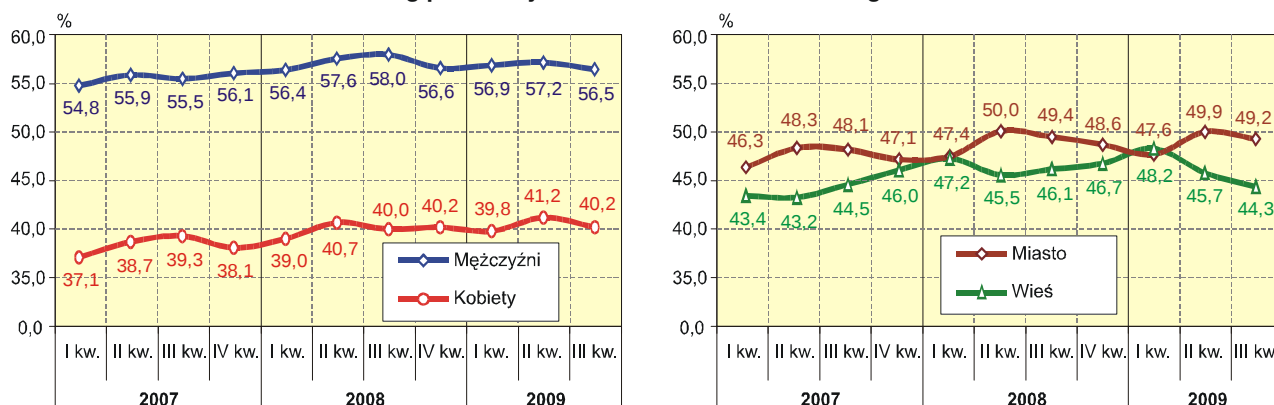
W ciągu ostatniego kwartału zwiększyła się dysproporcja między miastem a wsią w poziomie wskaźnika zatrudnienia. W III kwartale 2009 r. wynosił on dla miast 49,2%, a dla wsi – 44,3%, natomiast w II kwartale 2009 r. w miastach wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 49,9%, a na wsi – 45,7%.

Średnio na każde 100 osób w wieku 15 lat i więcej przypadało w miastach o 5 osób pracujących więcej niż na wsi (w kwartale poprzednim o 4 pracujących więcej).

Znacznie większe dysproporcje w wartościach wskaźnika zatrudnienia wystąpiły w przypadku mężczyzn i kobiet. Dla mężczyzn wskaźnik ten kształtował się na poziomie 56,5%, a dla kobiet na poziomie 40,2% (w kraju odpowiednio: 59,2% i 43,4%).

W ogólnej liczbie pracujących dominowali mężczyźni, nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet wynosiła 109 tys, co dawało średnio 82 kobiety w przeliczeniu na 100 mężczyzn (w populacji osób w wieku 15 lat i więcej – 115 kobiet).

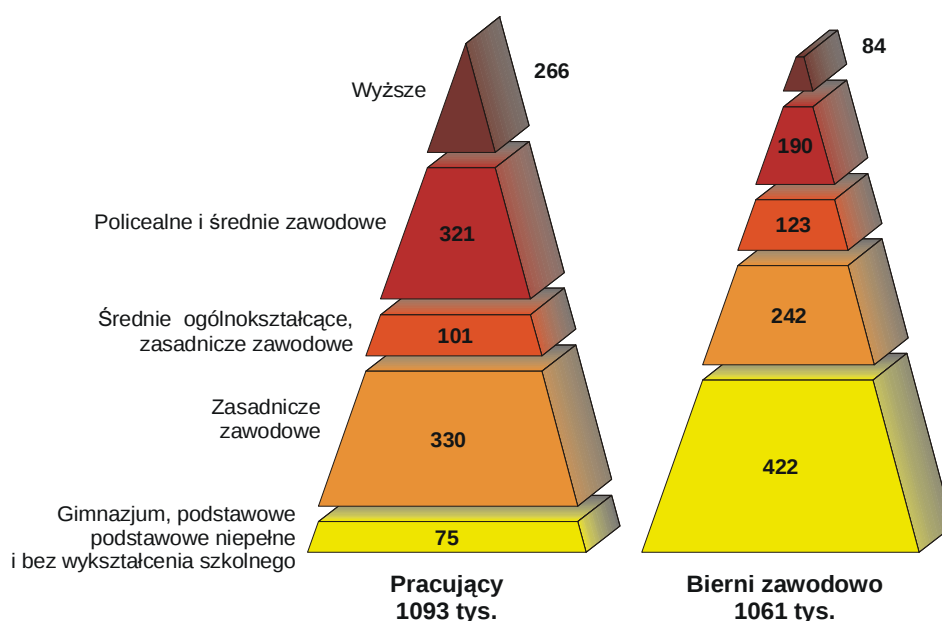
Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania oraz według kwartałów w latach 2007-2009

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym w III kw. 2009 r. wyniósł 63,0% (o 2,6 pkt. proc. mniej niż w kraju). Zatem, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 63 osoby pracujące i 37 osób niepracujących (bezrobotnych i biernych zawodowo).

Podobnie jak w poprzednich kwartałach, najwyższe wartości wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata i w wieku 25-34 lata (80,4% i 77,5%), a najmniejsze – wśród osób w wieku 55 lat i więcej oraz 15-24 lata (18,0% i 25,6%).

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2009 r.

W ogólnej liczbie pracujących w III kwartale 2009 r. 24,3% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, 29,4% – z policealnym i średnim zawodowym, 9,2% – ze średnim ogólnokształcącym, 30,2% – z zasadniczym zawodowym oraz 6,9% – z gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. Podobnie jak w skali całego kraju, najwyższym poziomem zatrudnienia wyróżniały się osoby z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym, a najniższym – osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. Na 100 osób w wieku 15 lat i więcej z wykształceniem wyższym przypadało 71 osób pracujących, na 100 osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 59 pracujących, na 100 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 54 pracujące, a na 100 osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 15 pracujących.

W przypadku populacji osób z wykształceniem wyższym obciążenie ludności pracującej ludnością niepracującą było najmniejsze (40 osób), a w przypadku osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – największe (na 100 osób pracujących przypadały 584 osoby niepracujące, tj. bezrobotne i bierne zawodowo).

W porównaniu z III kwartałem 2008 r. szczególnie zmniejszyła się liczba osób pracujących z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – o 28 tys. osób, tj. o 27,2% oraz osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 14 tys., tj. o 12,2%; wzrosła natomiast liczba pracujących z wykształceniem wyższym o 13 tys. osób, tj. o 5,1%

W III kwartale 2009 r. wśród ogółu pracujących największy odsetek ze względu na **status zatrudnienia** stanowili pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego. Stanowili oni 82,3% ogółu pracujących (900 tys. osób), w tym w sektorze prywatnym – 613 tys. osób. Osób prowadzących działalność gospodarczą (pracodawców i pracujących na własny rachunek) było 165 tys. i stanowili oni 15,1% ogółu pracujących (w tym 41 tys. pracodawców, czyli osób zatrudniających co najmniej jednego pracownika najemnego). Pomagających członków rodzin, czyli pomagających w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej było 28 tys. osób, tj. 2,6%.

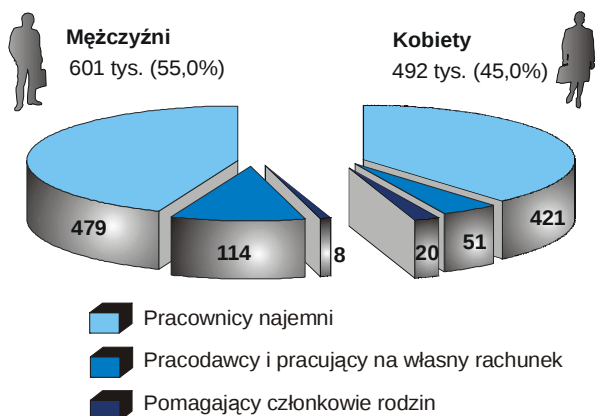
W ogólnej liczbie pracowników najemnych odnotowano 644 tys. osób wykonujących pracę na czas nieokreślony – pracę stałą (tj. 71,6%) oraz 256 tys. osób wykonujących pracę na czas określony (tj. 28,4%). Znaczna przewaga liczebna pracowników wykonujących pracę na czas nieokreślony nad pracownikami wykonujących pracę na czas określony wystąpiła w przypadku pracowników najemnych w sektorze publicznym – na 100 pracowników przypadało średnio 85 osób mających stałą pracę i 15 osób mających pracę na czas określony. W przypadku sektora prywatnego na 100 pracowników przypadało średnio 65 osób mających stałą pracę i 35 osób mających pracę na czas określony.

W III kwartale 2009 r. w ogólnej liczbie pracujących mężczyzn pracownicy najemni stanowili 79,7%,

pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 19,0% (w tym 4, 8% – pracodawcy) oraz pomagający rodzinie – 1,3%. Natomiast w ogólnej liczbie pracujących kobiet odsetek pracowników najemnych był wyższy niż w przypadku mężczyzn i wynosił 85,6%, a odsetek pracodawców i pracujących na własny rachunek niższy i wynosił 10,4% (w tym 2,4% to pracodawcy). Kobiet pracujących w charakterze pomagających członków rodzin było 4,1%.

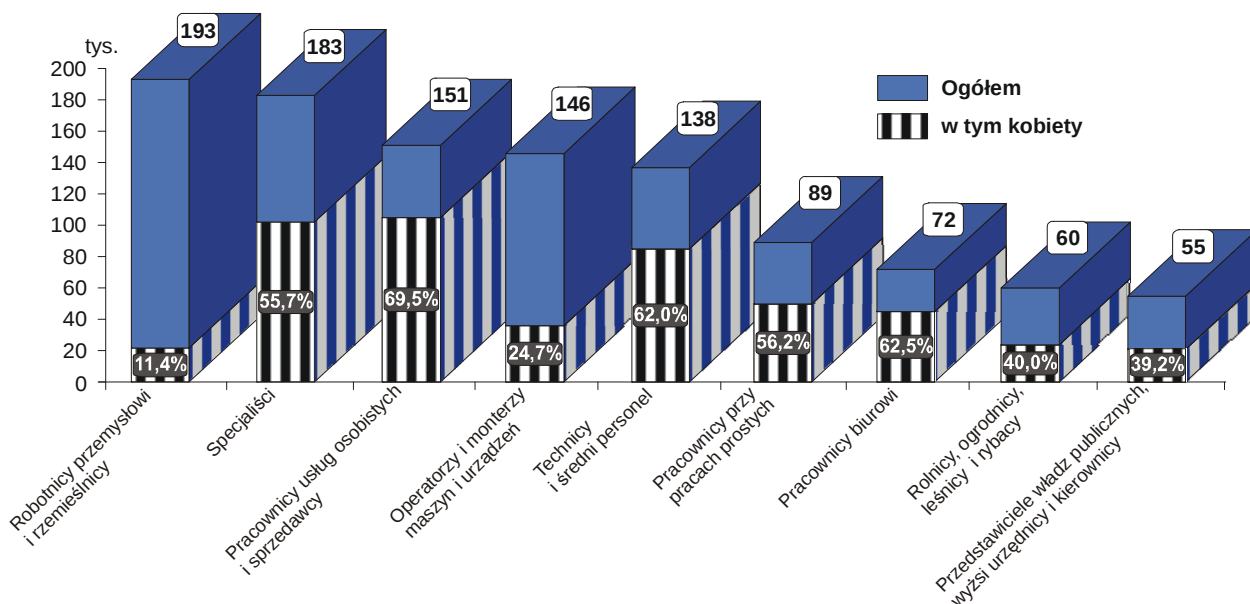
Najliczniejszą grupę zawodową w województwie dolnośląskim w III kwartale 2009 r. tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 193 tys. osób, czyli 17,7% oraz specjaliści – 183 tys. osób, czyli 16,7%

Pracujący według płci i statusu zatrudnienia
w III kwartale 2009 r.

ogółu pracujących (w II kwartale br. odpowiednio: 192 tys. osób, tj. 17,1% oraz 194 tys. osób, tj. 17,2%). Pracujących w charakterze przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników było 55 tys. osób - 5,0% ogółu pracujących (w poprzednim kwartale 64 tys. osób, tj. 5,7%).

Pracujący według grup zawodowych w III kwartale 2009 r.

Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (88,6% pracujących w tym zawodzie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (75,3%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (60,0%) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (61,8%). Kobiety przeważały natomiast wśród: pracowników usług osobistych i sprzedawców (69,5% ogółu pracujących w tym zawodzie), pracowników biurowych (62,5%), specjalistów (55,7%), techników i innego średniego personelu (62,0%) oraz pracowników przy pracach prostych (56,2%).

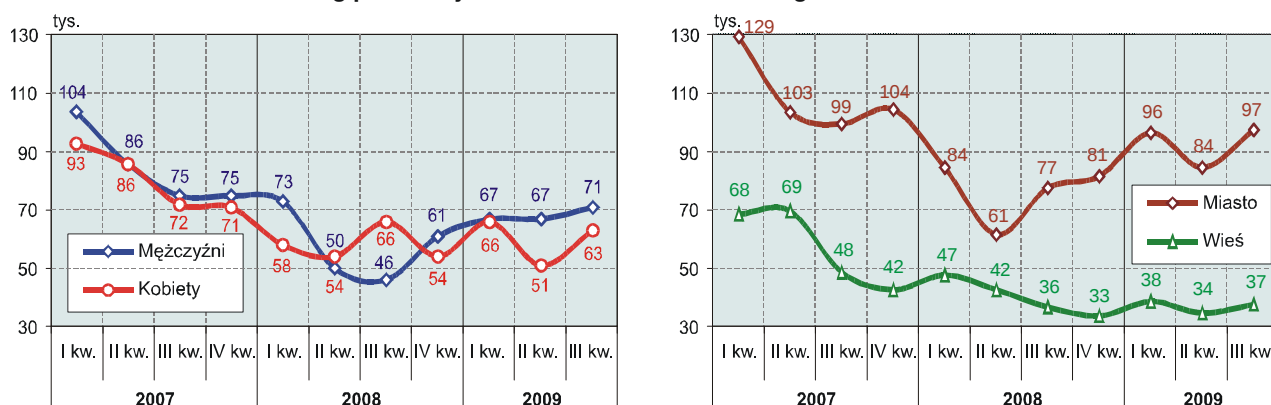
Na 100 mężczyzn pracujących w zawodzie robotnika przemysłowego i rzemieślnika przypadało średnio 13 kobiet pracujących w tym zawodzie, na 100 mężczyzn pracujących jako przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 62 kobiety oraz na 100 mężczyzn pracujących w zawodzie pracowników usług osobistych i sprzedawców – 228 kobiet.

Bezrobotni

Według wyników BAEL w III kwartale 2009 r. w województwie dolnośląskim było 133 tys. **bezrobotnych**, w tym 97 tys. w miastach oraz 37 tys. na wsi. Zbiorowość bezrobotnych w porównaniu z II kwartałem 2009 r. zwiększyła się o 14 tys. osób, a w stosunku do III kwartału 2008 r. – o 20 tys. osób (tj. o 17,7%). Wzrost liczby bezrobotnych odnotowany w skali roku dotyczył głównie bezrobotnych w miastach – wzrost o 26,0% (na wsi – o 2,8%).

Podobnie jak w przypadku pracujących, również i w populacji bezrobotnych więcej było mężczyzn (71 tys.) niż kobiet (63 tys.). Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 89 bezrobotnych kobiet, a na 100 pracujących mężczyzn – 82 pracujące kobiety. W stosunku do III kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 25 tys. osób (tj. o 54,3%), a liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 3 tys. osób (tj. o 4,5%).

Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania oraz według kwartałów w latach 2007-2009

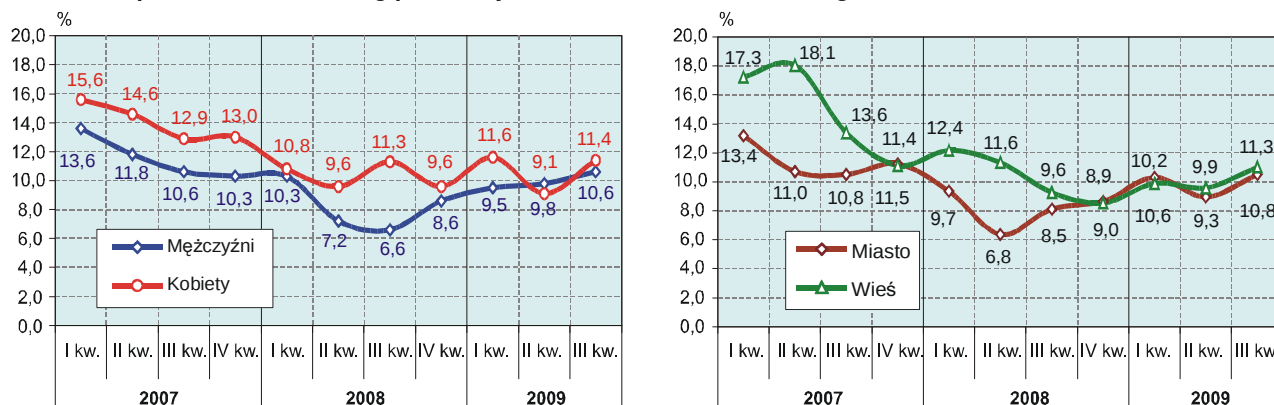

Stopa bezrobocia osiągnęła poziom 10,8% (wobec 8,1% w kraju) sytuując województwo dolnośląskie na 2. miejscu wśród pozostałych województw (po województwie kujawsko-pomorskim). W porównaniu do II kwartału br. stopa bezrobocia uległa niewielkiemu zwiększeniu – o 1,2 pkt. proc., nadal jednak była wyższa niż w III kwartale 2008 r. – o 2,0 pkt. proc.

W III kwartale 2009 r. nie wystąpiły znaczne różnice w stopie bezrobocia na wsi i w miastach. W miastach w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo osoby bezrobotne stanowiły 10,8%, podczas, gdy na wsi – 11,3% (wobec 9,3% i 9,9% w II kwartale 2009 r.). W kraju stopa bezrobocia w miastach i na wsi wynosiła odpowiednio: 8,1% i 8,0% (po 7,9% w II kwartale 2009 r.).

Odmienne niż w poprzednim kwartale, w III kwartale 2009 r. stopa bezrobocia wśród kobiet była nieznacznie wyższa niż wśród mężczyzn i wyniosła 11,4 % wobec 10,6% wśród mężczyzn (w II kwartale 2009 r. 9,1% wobec 9,8%). W skali roku zwiększenie natężenia bezrobocia wystąpiło szczególnie w populacji mężczyzn - o 4,0 pkt. proc.; w populacji kobiet tylko o 0,2 pkt.proc.

Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania oraz według kwartałów w latach 2007-2009

Według danych BAEL w III kwartale 2009 r. w województwie dolnośląskim było 38 tys. bezrobotnej młodzieży (osób w wieku 15-24 lata), stanowiącej 28,4% w ogólnej liczbie bezrobotnych. Ponad trzykrotnie mniej odnotowano bezrobotnych w najstarszej grupie wiekowej – w wieku 55 lat i więcej – 12 tys. osób, stanowiących 9,0%. W badanym okresie, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zbiorowość osób bezrobotnej młodzieży zwiększyła się o 11 tys. osób (tj. o 40,7%), a w stosunku do poprzedniego kwartału br. – o 10 tys. osób (tj. o 35,7%). W skali roku również odnotowano wzrost liczby bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej – o 3 tys., tj. o 33,3%, a w porównaniu do II kwartału br. – wzrost o 2 tys. osób, tj. o 20,0%.

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową bezrobotnych, w III kwartale 2009 r. szczególnie wysoką stopę bezrobocia odnotowano w przypadku osób najmłodszych, tj. w wieku 15-24 lata (30,2%), a najniższą natomiast w przypadku bezrobotnych najstarszych, tj. w wieku 55 lat i więcej (7,8%).

W ogólnej liczbie bezrobotnych w III kwartale 2009 r. najwyższym udziałem wyróżniały się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,3%) oraz osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (25,8%). Najmniej odnotowano bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,4%) oraz gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (12,1%). Bezrobotni z wykształceniem wyższym stanowili 17,4% ogółu bezrobotnych.

Znaczne wartości stopy bezrobocia wystąpiły w przypadku osób z najniższym wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,4%), podczas gdy dla osób z wykształceniem wyższym – 8,0%, tj. ponad dwukrotnie mniej. W ogólnej liczbie aktywnych zawodowo osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego średnio co 6. osoba była bezrobotna, podczas gdy w populacji osób z wykształceniem wyższym – co 13. osoba była bezrobotna, natomiast z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – co 10.

Według danych badania BAEL najczęściej bezrobotni poszukiwali pracy poprzez:

- krewnych i znajomych² – 114 tys. bezrobotnych, tj. 85,7%;
- ogłoszenia w prasie³ – 114 tys., tj. 85,7%;
- bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 91 tys., tj. 68,4%;
- biura pracy – 90 tys., tj. 67,7%,

W III kwartale 2009 r. na 100 bezrobotnych przypadało średnio:

- 25 bezrobotnych, którzy powracali do pracy po przerwie (reaktywizujący się),
- 21 – którzy podejmowali pracę po raz pierwszy (aktywizujący się),
- 49 – którzy stracili pracę,
- 5 bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy.

Analizując źródła rekrutacji bezrobotnych w III kwartale 2009 r. w porównaniu z III kwartałem 2008 r. odnotowano znaczne zwiększenie liczby bezrobotnych, którzy stracili pracę (o 31 tys. osób, tj. o 88,6%), a także bezrobotnych, podejmujących pracę po raz pierwszy (o 11 tys. osób, tj. o 64,7%), natomiast zmniejszenie liczby bezrobotnych, powracających do pracy po przerwie (o 16 tys. osób, tj. o 32,7%).

Wśród mężczyzn 50,7% stanowili bezrobotni, którzy stracili pracę, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy, następnie 23,9% – bezrobotni podejmujący pracę po raz pierwszy oraz 21,1% – bezrobotni powracający do pracy po przerwie. W przypadku kobiet odsetki tych, które straciły pracę oraz bezrobotnych, które podejmowały pracę po raz pierwszy były niższe niż w przypadku mężczyzn (odpowiednio wyniosły: 47,6% i 17,5%), natomiast odsetek kobiet powracających do pracy po przerwie był wyższy (28,6%).

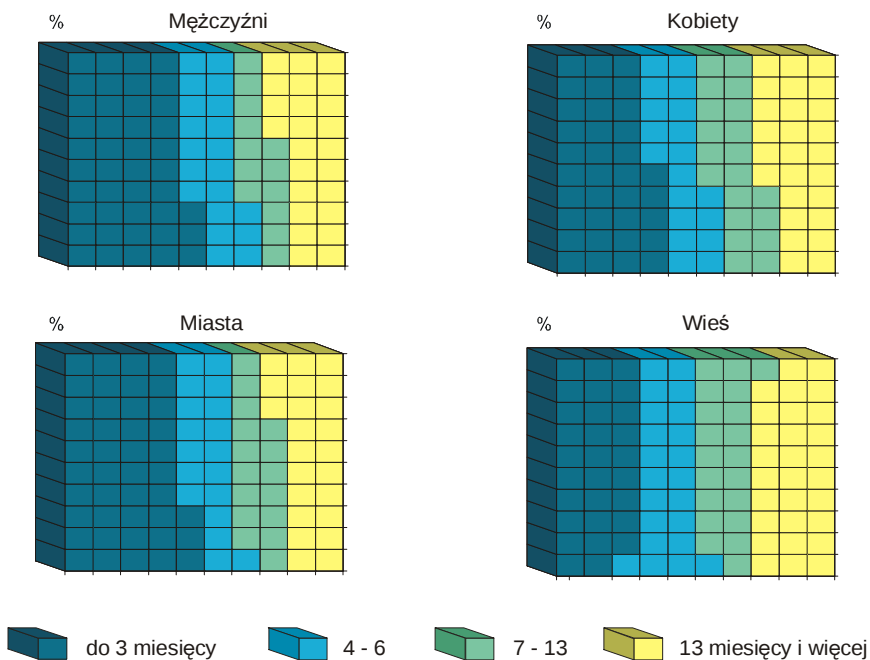
W omawianym kwartale 2009 r. bezrobotnych poszukujących pracy dłużej niż rok było 33 tys. osób, tj. 24,8% ogółu bezrobotnych. Było to o 5 tys. osób, tj. o 17,9% więcej niż w III kwartale 2008 r. Znaczny odsetek bezrobotnych, którzy poszukiwali pracy 13 miesięcy i dłużej wystąpił na wsi – 37,8% (wobec 19,6% w miastach). Bezrobotni, którzy poszukiwali pracy najkrócej – do 3 miesięcy łącznie stanowili 33,8% ogółu bezrobotnych w województwie dolnośląskim, w tym 36,1% w miastach oraz 27,0% na wsi.

² Odpowiedź „biura pracy” uwzględnia odpowiedzi: „powiatowy urząd pracy” i „prywatne biuro pośrednictwa pracy”,

³ Odpowiedź „ogłoszenia w prasie” obejmuje odpowiedzi: „zamieszczanie”, „odpowiadanie na ogłoszenia” i „przeglądanie ogłoszeń”,

Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadło 21 osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok oraz 31 osób, które poszukiwały pracy od 7 do 12 miesięcy, a na 100 kobiet – 29 osób poszukujących pracy dłużej niż rok oraz 17 poszukujących pracy od 7 do 12 miesięcy.

Struktura procentowa bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy oraz płci i miejsca zamieszkania w III kwartale 2009 r.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w III kwartale 2009 r. wyniósł 10,1 miesiąca i był o 1,0 miesiąc krótszy niż przeciętnie w kraju.

Podobnie jak w poprzednich kwartałach, wystąpiła znaczna różnica w wartości przeciętnego czasu poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w zależności od miejsca zamieszkania oraz płci. W miastach bezrobotni poszukiwali pracy średnio 9,4 miesiąca, a na wsi – 11,7 miesiąca. Odmienne niż w skali całego kraju, w województwie dolnośląskim, średnio kobiety poszukiwały pracy krócej – 9,4 miesiąca niż mężczyźni – 10,8 miesiąca (w kraju odpowiednio: 11,6 i 10,7).

Bierni zawodowo

W III kwartale 2009 r. zbiorowość **biernych zawodowo** liczyła 1061 tys. osób i stanowiła 46,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (wobec 44,6% w kraju). Pod względem odsetka biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej województwo dolnośląskie zajmowało 5. miejsce wśród pozostałych województw.

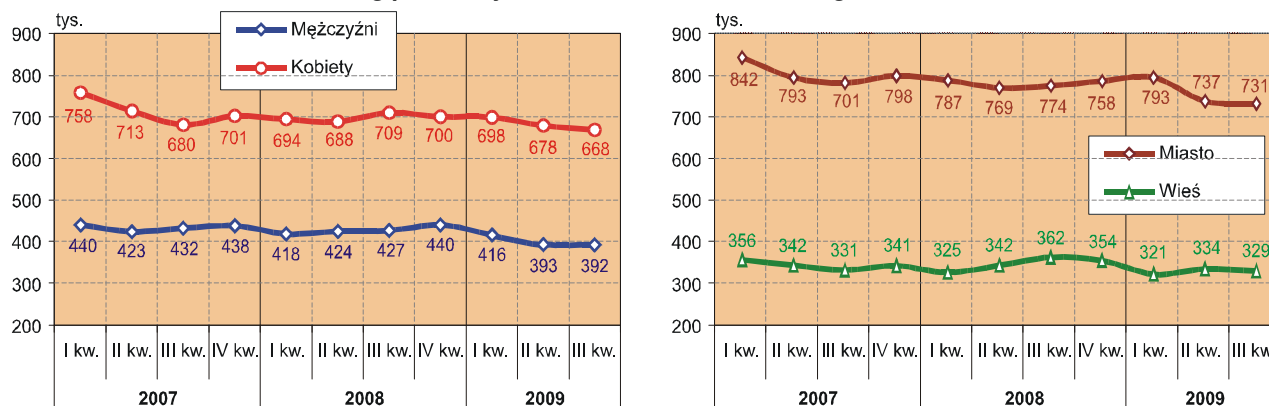
Liczba osób biernych zawodowo zmniejszyła się w województwie dolnośląskim w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 74 tys., tj. o 6,5%, a w stosunku do poprzedniego kwartału o 9 tys., tj. o 0,8%.

Podobnie jak w poprzednich kwartałach, większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach – 68,9% (w kraju 62,3%). W ogólnej liczbie ludności miejskiej w wieku 15 lat i więcej osoby bierne zawodowo stanowiły 44,8%, a w ogólnej liczbie ludności wiejskiej – 50,1%.

W stosunku do III kwartału 2008 r. liczba biernych zawodowo zmniejszyła się w miastach o 43 tys. osób, tj. o 5,6%, a na wsi uległa zmniejszeniu o 33 tys. osób, tj. o 9,1% (w kraju odpowiednio o: 1,9% i 0,2%).

Wśród osób biernych zawodowo przeważały kobiety – 668 tys. osób, tj. 63,0% ogółu biernych zawodowo; mężczyźni – 392 tys. osób, tj. 37,0% (w kraju odpowiednio 61,9% i 38,1%). Na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej przypadało 55 kobiet biernych zawodowo, natomiast na 100 mężczyzn w wieku 15 lat i więcej – 37 biernych zawodowo (czyli o 18 osób mniej niż w przypadku kobiet).

Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania oraz według kwartałów w latach 2007-2009

W badanym kwartale, w stosunku do analogicznego kwartału ubiegłego roku zbiorowość mężczyzn biernych zawodowo zmniejszyła się o 35 tys. osób (tj. o 8,2%), a zbiorowość kobiet biernych zawodowo – o 41 tys. (tj. o 5,8%).

Blisko połowa biernych zawodowo była w wieku produkcyjnym – 499 tys. osób, tj. 47,0% (wobec 49,9% w II kwartale 2009 r. i 50,2% w III kwartale 2008 r.). Liczba osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym zmniejszyła się w porównaniu do poprzedniego kwartału o 35 tys. osób (tj. o 6,6%) oraz zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 71 tys. osób (tj. o 12,5%).

W ogólnej liczbie biernych zawodowo osoby z najmłodszej grupy wiekowej (15-24 lata) stanowiły 20,5%, a z najstarszej (55 lat i więcej) – 59,8%. Na 100 osób w wieku 15-24 lata przypadało 63 biernych zawodowo w tym wieku, a na 100 osób w wieku 55 lat i więcej – 80 biernych zawodowo.

W ogólnej liczbie osób biernych zawodowo 99,0% stanowiły osoby nieposzukujące pracy. Spośród osób nieposzukujących pracy, jako główną przyczynę bierności 500 tys. osób (47,6% ogółu osób z tej grupy) wymieniło emeryturę, a 186 tys. osób (17,7%) – naukę, uzupełnianie kwalifikacji. Przy czym w ogólnej liczbie mężczyzn nieposzukujących pracy emerytura była głównym powodem bierności dla 183 tys. osób, stanowiących 47,3% ogółu (w ogólnej liczbie kobiet – 317 tys. osób, tj. 47,8%), natomiast nauka, uzupełnianie kwalifikacji – dla 88 tys. osób, tj. 22,7% (dla kobiet – 98 tys. osób, tj., 14,8%, czyli o 7,9 pkt. proc. mniej niż w przypadku mężczyzn).

Choroba, niesprawność była głównym powodem bierności zawodowej dla 168 tys. osób (dla 74 tys. mężczyzn i 94 tys. kobiet), stanowiących 16,0% ogółu osób nieposzukujących pracy.

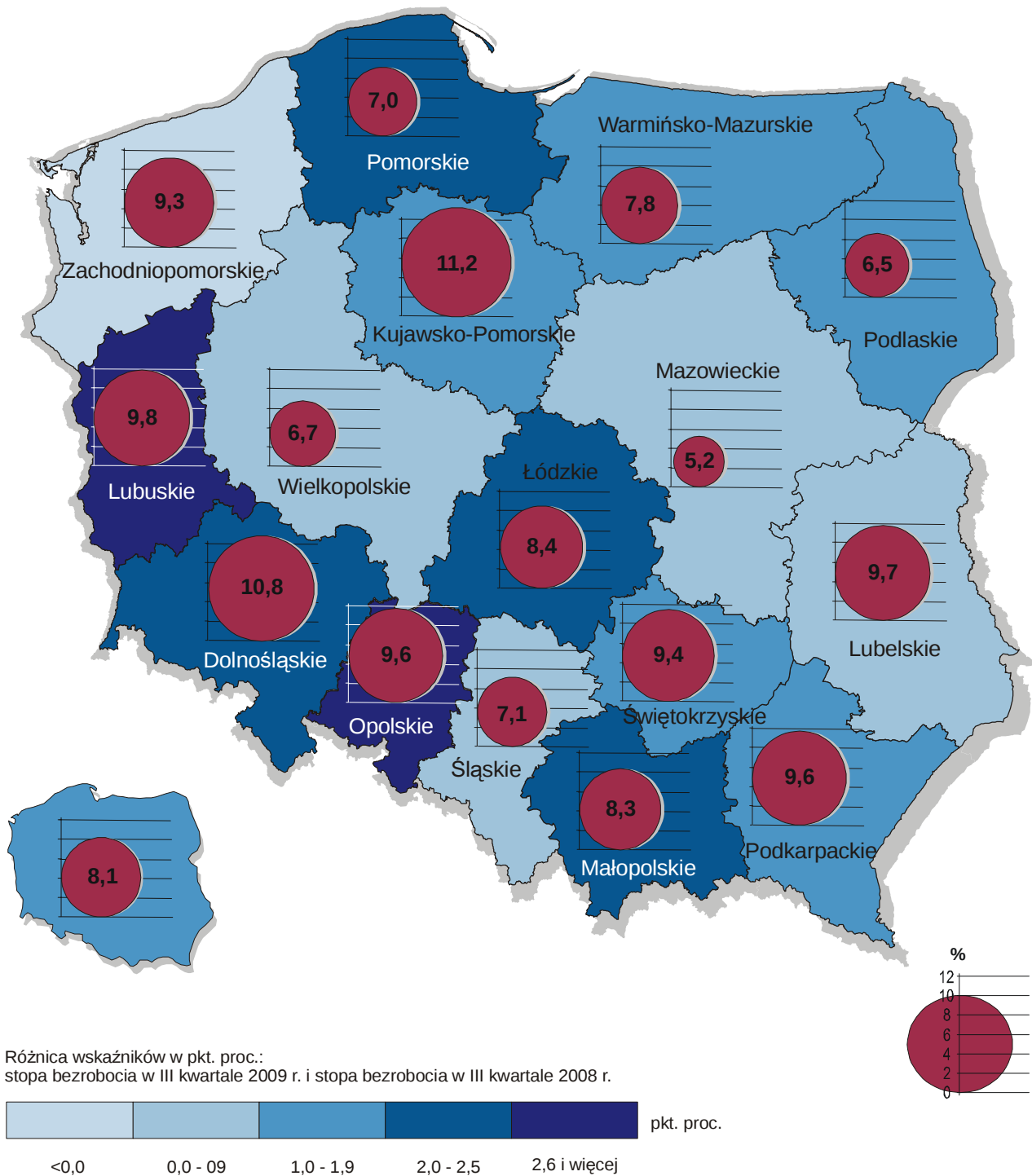
Średnio na 1000 ludności w wieku 15 lat i więcej przypadały 73 osoby bierne zawodowo z powodu choroby, niesprawności (przy czym na 1000 mężczyzn – 70 osób, a na 1000 kobiet – 77 osób).

W porównaniu do III kwartału 2008 r. liczba biernych zawodowo z powodu choroby, niesprawności uległa zmniejszeniu – o 49 tys. osób, tj. o 22,6% (mężczyźni o 27,5%, a kobiety – o 18,3%).

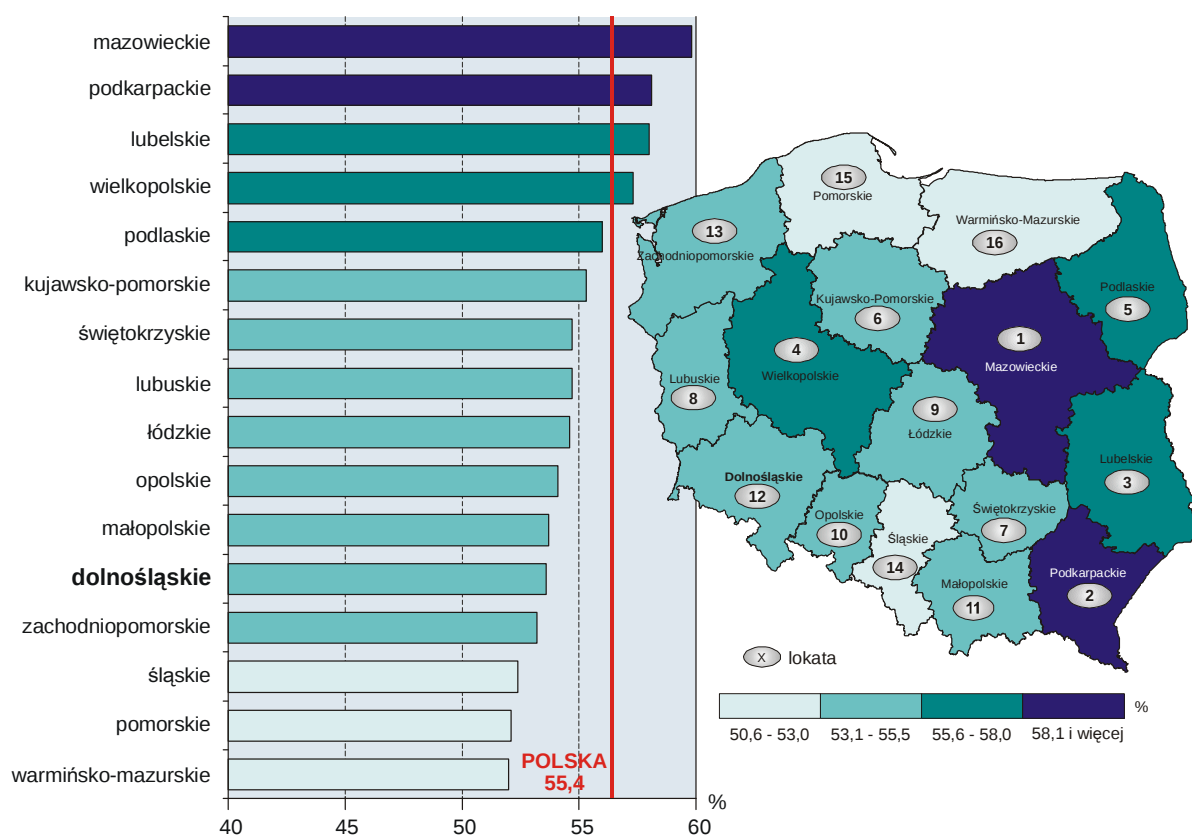
Wśród biernych zawodowo odnotowano 27 tys. osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy⁴ i stanowili oni 2,6% ogółu osób nieposzukujących pracy (10 tys. mężczyzn i 17 tys. kobiet). W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy zmniejszyła się o 6 tys., tj. o 22,2%.

⁴ Odpowiedź „zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy” obejmuje odpowiedzi: „respondent jest przekonany, że nie znajdzie odpowiedniej pracy” i „respondent wyczerpał możliwości znalezienia pracy”

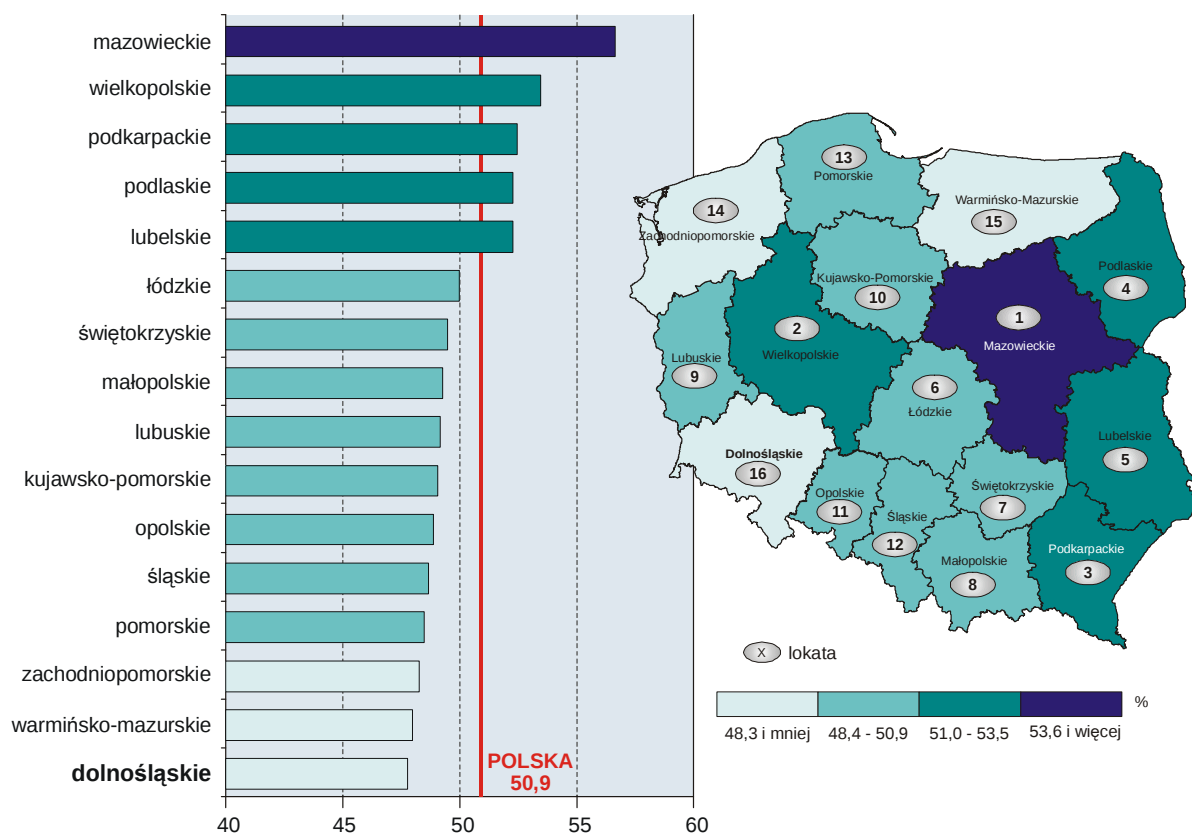
Stopa bezrobocia według województw w III kwartale 2009 r.

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2009 r.

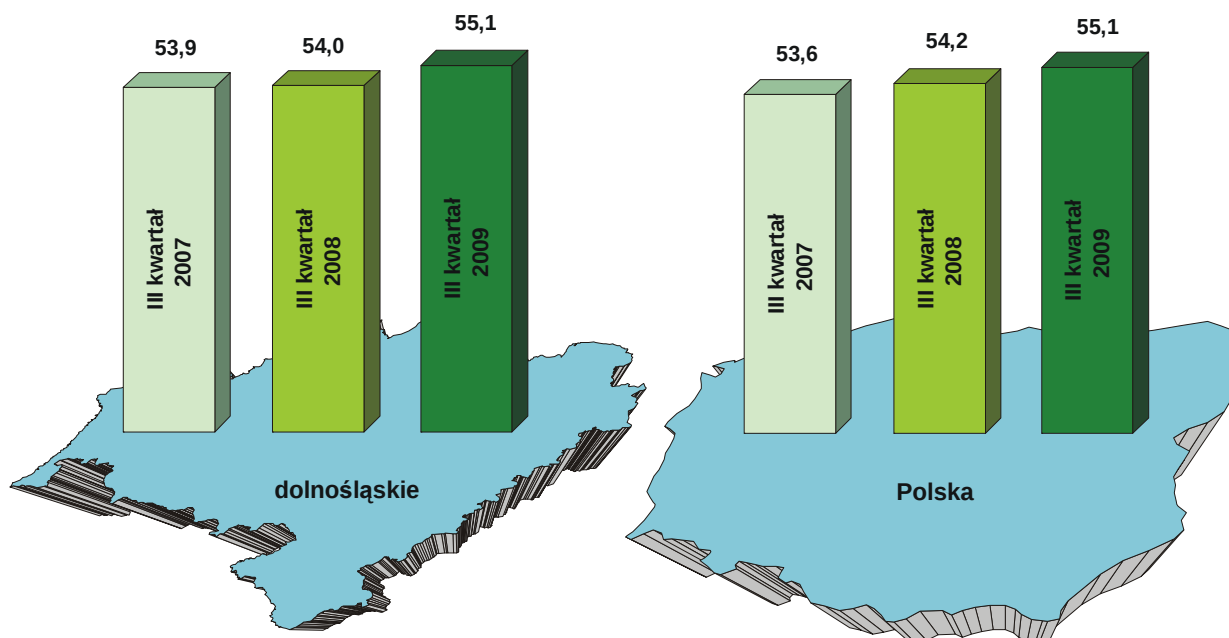

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2009 r.

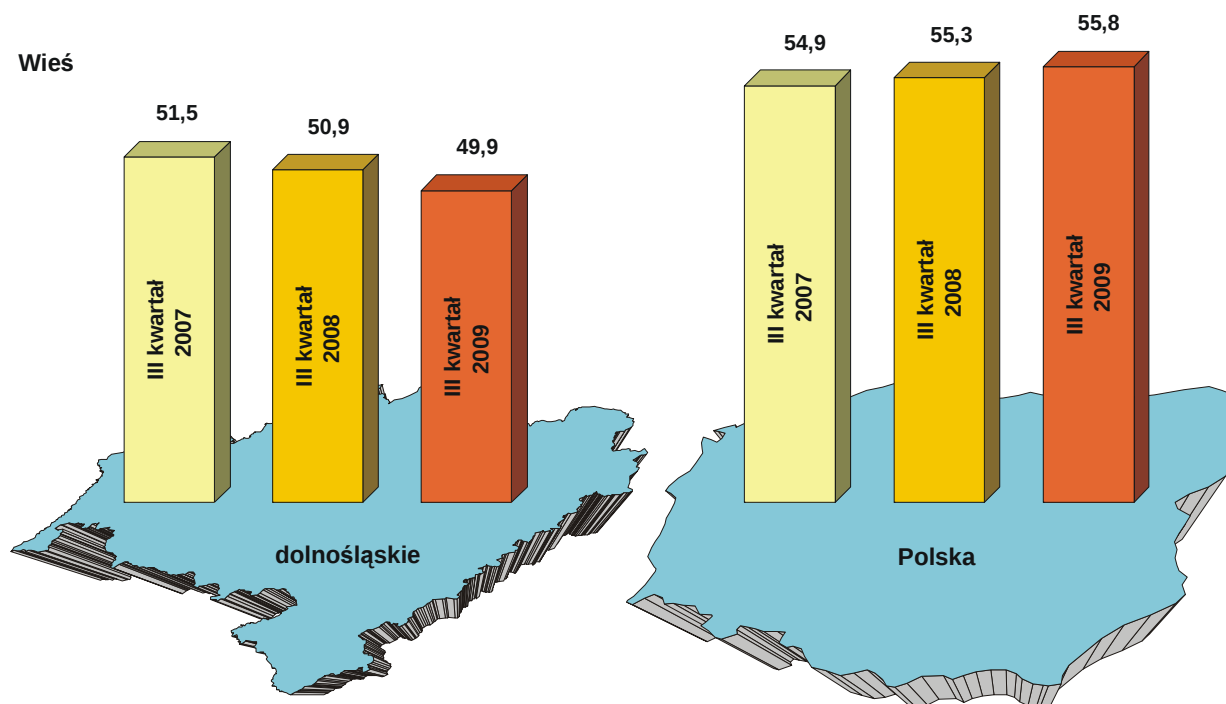

Współczynnik aktywności zawodowej według miejsca zamieszkania
w III kwartale 2007 - 2009

Miasta

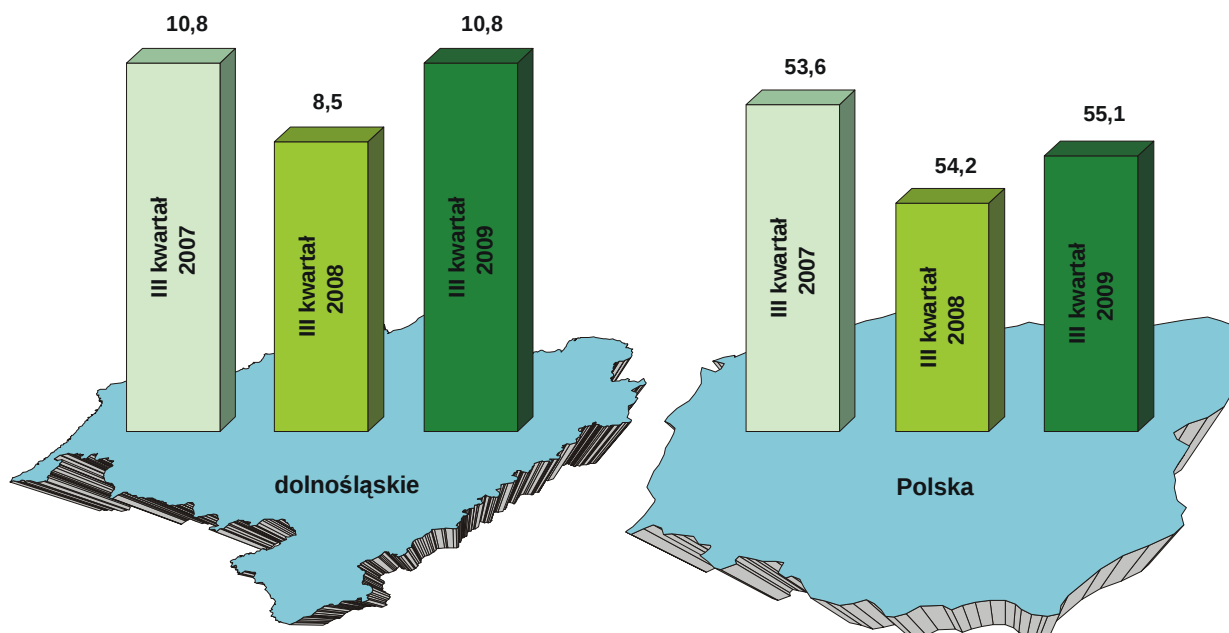

Wieś

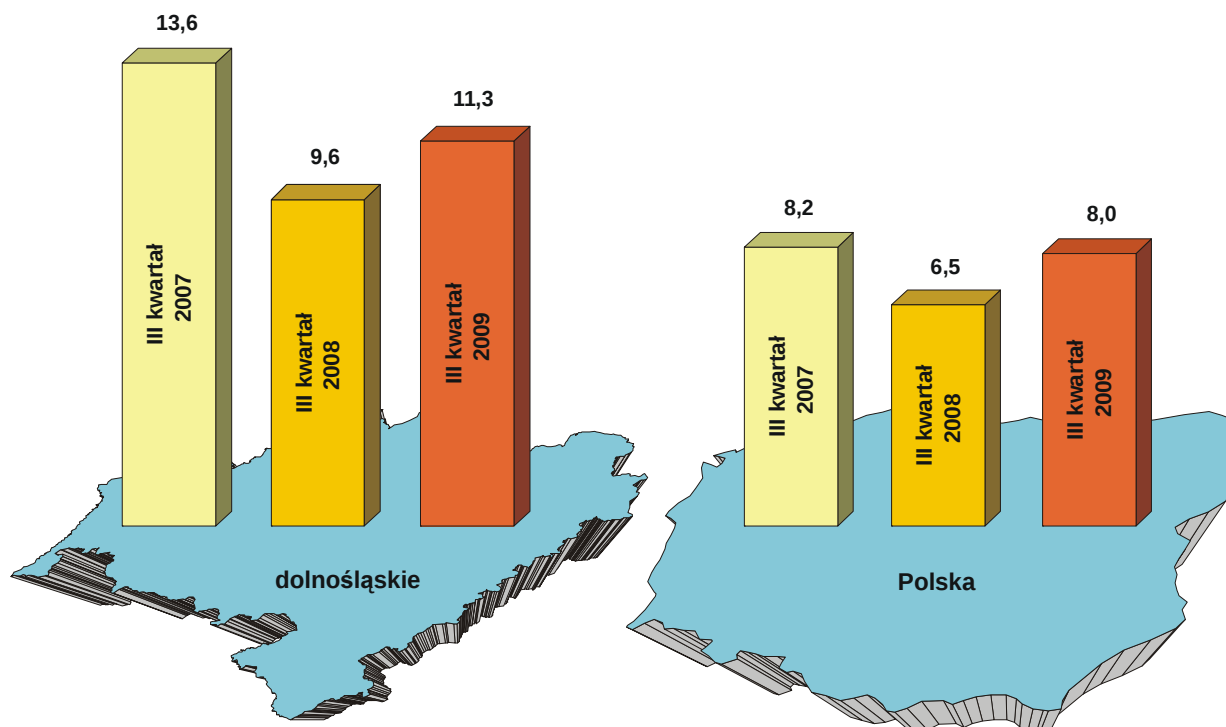

Stopa bezrobocia według miejsca zamieszkania
w III kwartale 2007 - 2009

Miasta

Wieś

TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						w %	
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał.....	2417	1282	1169	113	1135	53,0	48,4	8,8
	IV kwartał	2412	1272	1158	114	1140	52,7	48,0	9,0
2009	I kwartał.....	2388	1274	1141	133	1114	53,4	47,8	10,4
	II kwartał.....	2315	1245	1126	119	1070	53,8	48,6	9,6
	III kwartał.....	2287	1226	1093	133	1061	53,6	47,8	10,8
MĘŻCZYŹNI									
2008	III kwartał.....	1125	698	652	46	427	62,0	58,0	6,6
	IV kwartał	1151	711	651	61	440	61,8	56,6	8,6
2009	I kwartał.....	1118	703	636	67	416	62,9	56,9	9,5
	II kwartał.....	1076	683	616	67	393	63,5	57,2	9,8
	III kwartał.....	1064	671	601	71	392	63,1	56,5	10,6
KOBIETY									
2008	III kwartał.....	1292	583	517	66	709	45,1	40,0	11,3
	IV kwartał	1261	561	507	54	700	44,5	40,2	9,6
2009	I kwartał.....	1269	571	505	66	698	45,0	39,8	11,6
	II kwartał.....	1240	562	511	51	678	45,3	41,2	9,1
	III kwartał.....	1223	555	492	63	668	45,4	40,2	11,4

TABL. 2. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						w %	
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał.....	2417	1282	1169	113	1135	53,0	48,4	8,8
	IV kwartał.....	2412	1272	1158	114	1140	52,7	48,0	9,0
2009	I kwartał.....	2388	1274	1141	133	1114	53,4	47,8	10,4
	II kwartał.....	2315	1245	1126	119	1070	53,8	48,6	9,6
	III kwartał.....	2287	1226	1093	133	1061	53,6	47,8	10,8
MIASTA									
2008	III kwartał.....	1679	906	829	77	774	54,0	49,4	8,5
	IV kwartał.....	1686	901	819	81	785	53,4	48,6	9,0
	I kwartał.....	1695	903	807	96	793	53,3	47,6	10,6
2009	II kwartał.....	1639	902	818	84	737	55,0	49,9	9,3
	III kwartał.....	1630	898	802	97	731	55,1	49,2	10,8
WIEŚ									
2008	III kwartał.....	738	376	340	36	362	50,9	46,1	9,6
	IV kwartał.....	726	372	339	33	354	51,2	46,7	8,9
	I kwartał.....	693	371	334	38	321	53,5	48,2	10,2
2009	II kwartał.....	676	343	309	34	334	50,7	45,7	9,9
	III kwartał.....	657	328	291	37	329	49,9	44,3	11,3

TABL.3. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współ- czynnik aktywno- ści zawo- dowej	Wskaźnik zatrud- nienia	Stopa bezrobo- cia
			razem	pracujący	bezrobotni				
w tysiącach						w%			
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał.....	2417	1282	1169	113	1135	53,0	48,4	8,8
	IV kwartał	2412	1272	1158	114	1140	52,7	48,0	9,0
2009	I kwartał.....	2388	1274	1141	133	1114	53,4	47,8	10,4
	II kwartał.....	2315	1245	1126	119	1070	53,8	48,6	9,6
	III kwartał.....	2287	1226	1093	133	1061	53,6	47,8	10,8
w tym W WIEKU PRODUKCYJNYM									
2008	III kwartał.....	1834	1263	1152	112	570	68,9	62,8	8,9
	IV kwartał	1850	1261	1146	114	589	68,2	61,9	9,0
2009	I kwartał.....	1814	1256	1125	132	558	69,2	62,0	10,5
	II kwartał.....	1758	1224	1106	118	534	69,6	62,9	9,6
	III kwartał.....	1708	1209	1076	133	499	70,8	63,0	11,0
W WIEKU: 15–64 LATA									
2008	III kwartał.....	2019	1272	1160	112	748	63,0	57,5	8,8
	IV kwartał	2018	1268	1153	114	750	62,8	57,1	9,0
2009	I kwartał.....	1981	1268	1135	133	713	64,0	57,3	10,5
	II kwartał.....	1935	1234	1116	119	700	63,8	57,7	9,6
	III kwartał.....	1881	1213	1081	133	668	64,5	57,5	11,0
15–24 LATA									
2008	III kwartał.....	387	135	108	27	251	34,9	27,9	20,0
	IV kwartał	396	142	115	27	254	35,9	29,0	19,0
2009	I kwartał.....	401	157	123	34	244	39,2	30,7	21,7
	II kwartał.....	383	127	100	28	255	33,2	26,1	22,0
	III kwartał.....	344	126	88	38	218	36,6	25,6	30,2
25–34 LATA									
2008	III kwartał.....	494	421	389	32	73	85,2	78,7	7,6
	IV kwartał	454	380	354	27	74	83,7	78,0	7,1
2009	I kwartał.....	416	343	312	31	72	82,5	75,0	9,0
	II kwartał.....	419	358	329	29	61	85,4	78,5	8,1
	III kwartał.....	432	368	335	33	64	85,2	77,5	9,0
35–44 LATA									
2008	III kwartał.....	311	269	250	19	42	86,5	80,4	7,1
	IV kwartał	337	288	265	22	50	85,5	78,6	7,6
2009	I kwartał.....	354	304	278	26	50	85,9	78,5	8,6
	II kwartał.....	323	277	260	17	46	85,8	80,5	6,1
	III kwartał.....	321	285	258	26	36	88,8	80,4	9,1
45–54 LATA									
2008	III kwartał.....	424	322	295	26	103	75,9	69,6	8,1
	IV kwartał	444	326	299	27	118	73,4	67,3	8,3
2009	I kwartał.....	437	331	300	31	105	75,7	68,6	9,4
	II kwartał.....	429	329	295	35	99	76,7	68,8	10,6
	III kwartał.....	402	294	269	25	108	73,1	66,9	8,5
55 LAT I WIĘCEJ									
2008	III kwartał.....	801	135	126	9	666	16,9	15,7	6,7
	IV kwartał	781	137	125	12	644	7,5	16,0	8,8
2009	I kwartał.....	780	139	127	11	642	17,8	16,3	7,9
	II kwartał.....	761	153	143	10	609	20,1	18,8	6,5
	III kwartał.....	788	154	142	12	634	19,5	18,0	7,8

TABL.4. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 5 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współ- czynnik aktywno- ści zawo- dowej	Wskaźnik zatrud- nienia	Stopa bezrobo- cia
			razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						w %	
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał.....	2417	1282	1169	113	1135	53,0	48,4	8,8
	IV kwartał	2412	1272	1158	114	1140	52,7	48,0	9,0
2009	I kwartał.....	2388	1274	1141	133	1114	53,4	47,8	10,4
	II kwartał.....	2315	1245	1126	119	1070	53,8	48,6	9,6
	III kwartał.....	2287	1226	1093	133	1061	53,6	47,8	10,8
WYŻSZE									
2008	III kwartał.....	344	263	253	10	82	76,5	73,5	3,8
	IV kwartał	330	242	231	11	87	73,3	70,0	4,5
2009	I kwartał.....	339	258	252	7	81	76,1	74,3	2,7
	II kwartał.....	361	293	286	7	68	81,2	79,2	2,4
	III kwartał.....	373	289	266	23	84	77,5	71,3	8,0
POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE									
2008	III kwartał.....	595	372	341	30	224	62,5	57,3	8,1
	IV kwartał	584	377	343	33	207	64,6	58,7	8,8
2009	I kwartał.....	592	373	341	32	219	63,0	57,6	8,6
	II kwartał.....	552	350	326	24	201	63,4	59,1	6,9
	III kwartał.....	546	356	321	34	190	65,2	58,8	9,6
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE									
2008	III kwartał.....	256	130	115	14	127	50,8	44,9	10,8
	IV kwartał	270	138	121	17	132	51,1	44,8	12,3
2009	I kwartał.....	262	135	113	23	126	51,5	43,1	17,0
	II kwartał.....	254	119	103	16	135	46,9	40,6	13,4
	III kwartał.....	239	116	101	15	123	48,5	42,3	12,9
ZASADNICZE ZAWODOWE									
2008	III kwartał.....	645	396	357	40	248	61,4	55,3	10,1
	IV kwartał	655	407	370	37	248	62,1	56,5	9,1
2009	I kwartał.....	643	410	353	57	233	63,8	54,9	13,9
	II kwartał.....	620	391	339	52	228	63,1	54,7	13,3
	III kwartał.....	616	374	330	44	242	60,7	53,6	11,8
GIMNAZJALNE, PODSTAWOWE, NIEPEŁNE PODSTAWOWE I BEZ WYKSZTAŁCENIA SZKOLNEGO									
2008	III kwartał.....	576	121	103	19	455	21,0	17,9	15,7
	IV kwartał	574	108	92	16	465	18,8	16,0	14,8
2009	I kwartał.....	552	98	82	15	455	17,8	14,9	15,3
	II kwartał.....	529	91	73	19	437	17,2	13,8	20,9
	III kwartał.....	514	92	75	16	422	17,9	14,6	17,4

TABL.5. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym w sektorze prywatnym		Z liczby ogółem				
					pracownicy najemni			pracodawcy i pracujący na własny rachunek	
			razem	w tym w rolnictwie indywidualnym	razem	w sektorze		razem	w tym pracodawcy
						publicznym	prywatnym		
		w tysiącach							
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał	1169	888	65	986	281	705	166	40
	IV kwartał	1158	888	60	981	270	711	157	46
2009	I kwartał	1141	856	78	948	285	664	171	48
	II kwartał	1126	837	81	921	289	632	176	47
	III kwartał	1093	806	69	900	286	613	165	41
MĘŻCZYŹNI									
2008	III kwartał	652	532	36	532	120	412	115	30
	IV kwartał	651	543	37	523	107	416	122	35
2009	I kwartał	636	521	47	509	114	395	119	30
	II kwartał	616	507	46	490	108	382	116	32
	III kwartał	601	485	41	479	115	363	114	29
KOBIETY									
2008	III kwartał	517	356	29	454	161	293	51	10
	IV kwartał	507	345	23	458	163	295	35	11
2009	I kwartał	505	335	31	439	171	269	52	17
	II kwartał	511	329	35	431	181	249	61	15
	III kwartał	492	321	28	421	171	250	51	12

TABL.6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym w sektorze prywatnym		Z liczby ogółem				
					pracownicy najemni			pracodawcy i pracujący na własny rachunek	
			razem	w tym w rolnictwie indywidualnym	razem	w sektorze		razem	w tym pracodawcy
						publicznym	prywatnym		
		w tysiącach							
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał	1169	888	65	986	281	705	166	40
	IV kwartał	1158	888	60	981	270	711	157	46
2009	I kwartał	1141	856	78	948	285	664	171	48
	II kwartał	1126	837	81	921	289	632	176	47
	III kwartał	1093	806	69	900	286	613	165	41
MIASTA									
2008	III kwartał	829	600	11	722	229	493	102	28
	IV kwartał	819	606	9	718	213	505	100	35
2009	I kwartał	807	583	11	697	224	473	104	35
	II kwartał	818	590	11	700	227	473	106	34
	III kwartał	802	568	12	681	233	448	114	32
WIEŚ									
2008	III kwartał	340	288	54	264	52	212	65	12
	IV kwartał	339	281	52	263	57	206	57	11
2009	I kwartał	334	273	66	252	61	190	67	12
	II kwartał	309	246	70	221	62	159	70	13
	III kwartał	291	238	57	218	53	165	51	9

TABL.7. BEZROBOTNI WEDŁUG KATEGORII I PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bezrobotni, którzy		
			stracili pracę	powracają do pracy po przerwie	podejmują pracę po raz pierwszy
		w tysiącach			
O G Ó Ł E M					
2008	III kwartał.....	113	35	49	17
	IV kwartał	114	41	44	17
2009	I kwartał.....	133	67	43	13
	II kwartał.....	119	58	40	13
	III kwartał.....	133	66	33	28
MĘŻCZYŹNI					
2008	III kwartał.....	46	16	16	8
	IV kwartał	61	24	18	11
2009	I kwartał.....	67	38	16	7
	II kwartał.....	67	36	17	8
	III kwartał.....	71	36	15	17
KOBIECY					
2008	III kwartał.....	66	20	34	10
	IV kwartał	54	17	26	6
2009	I kwartał.....	66	29	27	5
	II kwartał.....	51	22	23	5
	III kwartał.....	63	30	18	11

TABL.8. BEZROBOTNI WEDŁUG KATEGORII I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bezrobotni, którzy		
			stracili pracę	powracają do pracy po przerwie	podejmują pracę po raz pierwszy
		w tysiącach			
O G Ó Ł E M					
2008	III kwartał.....	113	35	49	17
	IV kwartał	114	41	44	17
2009	I kwartał.....	133	67	43	13
	II kwartał.....	119	58	40	13
	III kwartał.....	133	66	33	28
MIASTA					
2008	III kwartał.....	77	27	33	10
	IV kwartał	81	29	34	11
	I kwartał.....	96	51	31	8
2009	II kwartał.....	84	45	27	7
	III kwartał.....	97	51	24	18
WIEŚ					
2008	III kwartał.....	36	9	16	7
	IV kwartał	33	12	10	6
	I kwartał.....	38	16	11	5
2009	II kwartał.....	34	13	13	6
	III kwartał.....	37	16	9	10

TABL.9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY I PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bezrobotni, którzy poszukują pracy			
			do 3 mie- sięcy	od 4 do 6 miesięcy	od 7 do 12 miesięcy	13 miesięcy i więcej
		w tysiącach				
O G Ó Ł E M						
2008	III kwartał	113	44	22	19	28
	IV kwartał	114	46	21	21	26
2009	I kwartał	133	69	22	20	21
	II kwartał	119	31	33	29	26
	III kwartał	133	45	23	32	33
MĘŻCZYŹNI						
2008	III kwartał	46	20	9	6	11
	IV kwartał	61	28	10	11	12
2009	I kwartał	67	37	12	11	8
	II kwartał	67	18	22	17	11
	III kwartał	71	22	12	22	15
KOBIECY						
2008	III kwartał	66	23	12	13	17
	IV kwartał	54	18	11	10	14
2009	I kwartał	66	32	10	10	14
	II kwartał	51	13	12	12	14
	III kwartał	63	23	11	11	18

TABL.10. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bezrobotni, którzy poszukują pracy			
			do 3 mie- sięcy	od 4 do 6 miesięcy	od 7 do 12 miesięcy	13 miesięcy i więcej
		w tysiącach				
O G Ó Ł E M						
2008	III kwartał.....	113	44	22	19	28
	IV kwartał.....	114	46	21	21	26
2009	I kwartał.....	133	69	22	20	21
	II kwartał.....	119	31	33	29	26
	III kwartał.....	133	45	23	32	33
MIASTA						
2008	III kwartał.....	77	33	14	12	18
	IV kwartał.....	81	32	16	13	21
2009	I kwartał.....	96	55	12	12	17
	II kwartał.....	84	23	25	20	16
	III kwartał.....	97	35	18	24	19
WIEŚ						
2008	III kwartał.....	36	10	8	7	10
	IV kwartał.....	33	14	6	9	5
2009	I kwartał.....	38	15	10	8	.
	II kwartał.....	34	8	8	9	9
	III kwartał.....	37	10	5	8	14

TABL.11. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYN BIERNOŚCI I PŁCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym							
		osoby nie poszukujące pracy						osoby poszukujące pracy, ale niego- towe do jej podję- cia	
		razem	w tym według przyczyn nieposzukiwania pracy						
			zniechę- cenie bezsku- tecznością poszuki- wania pracy	nauka, uzupełnie- nie kwalifi- kacji	Inne po- wody osobiste lub ro- dzinne	emerytura	choroba, niespraw- ność		
	w tysiącach								
O G Ó Ł E M									
2008	III kwartał.....	1135	1128	21	221	72	488	217	7
	IV kwartał	1140	1131	26	229	63	500	203	9
2009	I kwartał.....	1114	1103	29	222	70	500	183	6
	II kwartał.....	1070	1059	30	226	81	458	168	.
	III kwartał.....	1061	1050	27	186	74	500	168	.
MĘŻCZYŹNI									
2008	III kwartał	427	422	10	109	11	173	102	5
	IV kwartał	440	436	12	115	10	185	94	.
2009	I kwartał	416	410	14	110	10	184	78	.
	II kwartał	393	386	12	109	17	160	70	.
	III kwartał	392	387	10	88	18	183	74	.
KOBIECY									
2008	III kwartał.....	709	706	11	112	61	316	115	.
	IV kwartał	700	694	13	113	53	314	109	6
2009	I kwartał.....	698	693	14	112	60	316	105	5
	II kwartał.....	678	673	18	117	64	298	98	.
	III kwartał.....	668	663	17	98	56	317	94	.

TABL.12. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYN BIERNOŚCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym							
			osoby nieposzukujące pracy						osoby poszukujące pracy, ale niegotowe do jej podjęcia	
			razem	w tym według przyczyn nieposzukiwania pracy						
				zniechęcenie bezskuteczności poszukiwania pracy	nauka, uzupełnienie kwalifikacji	Inne powody osobiste lub rodzinne	emerytura	choroba, niesprawność		
		w tysiącach								
O G Ó Ł E M										
2008	III kwartał	1135	1128	21	221	72	488	217	7	
	IV kwartał	1140	1131	26	229	63	500	203	9	
2009	I kwartał	1114	1103	29	222	70	500	183	6	
	II kwartał	1070	1059	30	226	81	458	168	.	
	III kwartał	1061	1050	27	186	74	500	168	.	
MIASTA										
2008	III kwartał	774	767	13	146	46	347	148	7	
	IV kwartał	785	779	16	151	40	359	137	6	
2009	I kwartał	793	787	17	152	48	373	127	.	
	II kwartał	737	729	21	152	53	343	105	.	
	III kwartał	731	723	18	116	51	370	110	.	
WIEŚ										
2008	III kwartał	362	361	8	75	26	141	70	.	
	IV kwartał	354	352	10	78	22	141	66	.	
2009	I kwartał	321	316	12	71	22	127	56	.	
	II kwartał	334	330	9	75	28	115	63	-	
	III kwartał	329	327	9	70	23	130	58	.	